

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca, i stoji s poštarnom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 60 novč. razmerno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carevine više poštarna. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglasni se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šaju platjene poštarine. Nepotpisani se dopisi neupotrebjavaju. Dopisi se nevracaaju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se u *Capuano N.º 1909/1.*

Godina III.

U Trestu 1 Novembra 1872.

Broj 21.

Pčelarstvo.

(Dalje)

Ako se pomješa dvoje il više rojevah, treba prije svega na to gledati, kakove su matice tih rojevah. Jesu li matice jednake, to jest, sve oplodjene il sve neoplodjene, pčele si neće ništa zla učiniti; ako li je pak samo jedna tih maticah nejednaka, tada će se odmah primiti, medju sobom se klati i matice moriti. Rojevi jednakih maticah dadu se baš lahko razdieliti i razlučiti. Ako su dva takova roja sjela skupa, neka se postave skupa u prostranu košnicu; čez noć će se sama razlučiti i po tom jih je lahko nastaniti svakoga u svoju košnicu. Ako se pak pomješa više takovih rojevah, čekaj dokle se posiedu, poškropi jih zatim vodom, sispi jih na kakvu plahtu i položi u kabal, il kakvu drugu posudu; onda koliko bijaše rojevah, toliko postavi u kabal zelenih grančicah, ter ga pokrij namočenom i izžetom plahtom. Na taj način hoće se rojevi u kratko razlučiti i svaki na svoju grančicu izplaziti, koji se tada u košnice postave. Ako pak pomješani rojevi neimaju jednakih maticah, imas jih prije svega dobro vodom poškropiti, da se ukrote, zatim na plahtu stresti, sve matice u matičine kućice poloviti, ter jih postaviti u košnice, namješčane naprama pčelam s odprtimi vratašči: pčele će u kratko iti svaki roj k svojoj matici i tako se razdieliti. I tim smo svršili govoriti o naravskom ili na-vadnom rojenju pčelab.

Ali pčele se mogu i pregnati t. j. prisiliti k rojenju, akoprem pravi pčelari vele, da to nije koristno, jer da se tako, mjesto jedne jake pčelske obitelji ili familije, nedobe nego dve slabe. A s druge strane, kad su pčele nastojane, te imaju dosta paše i mladih maticah, i onako se same roje po naravskom zakonu. Neg opet kažu, gdje je preobilno paše, da se može i to skusiti. Kod novovjeke košnice jest pre-ganjanje pčelah jako lahko. Jer pčelaru netreba drugo, nego košnicu otvoriti i pregledati sat po sat, dokle spazi maticu. Kad ju spazi, neka ju spravi u matičinu kućicu i postavi u novu košnicu, pak onda neka namočenim perom iztrebi u nju sa satja toliko pčelah, koliko mu se po prilici vidi. Po tom neka zatvori obe košnice, te novu neka ostavi na starom, a staru neka prenese na koje drugo mjesto u pčelnjaku, i pre-ganjanje je gotovo. — Kod starovjekih košnicah ide to malo teže i neda se bez pomagača. Košnicu, koju hoće pčelar da prerene, mora uzeti sa svojega mjesta i prenesti na stol ili mizu, što je zato pripravljena u blatu blizu pčelnjaka. Na mjesto te košnice, neka postavi u pčelnjak drugi prazn, da se mogu u njoj sbirati pčele, koje odlete. Onda neka raz-dani obe košnice, staru i novu, koje moraju biti jednakе, te neka jednu prama drugoj tako postavi, da mogu pčele iz jedne u drugu predlaziti. A da prelaze, valja jih iz stare u novu dimom goniti. Tu će dakle pčelaru trebatи poslužiti se pčelarskom pipom il mješićem, il ako ih neima, čim drugim. Kod tog posla valja još i udarati čim ili trkati po staroj košnici. Kad je pčelar opazio, da mu se je matica preselila iz stare košnice u novu, neka zapre jednu i drugu. Novu neka pusti na starom mjestu, a staru neka nosi, kud ga volja. U staroj mora ostati toliko pčelab, koliko jih je dosta, da griju i odgoje zarod ili zametak mladih pčelicah. One će da kako, videć da su bez kraljice, početi biežati iz košnice, da će se najzad umiriti i nastojati, da si odgoje mladu kraljicu. Za odgojenje kraljice potrebuju pčele 18 danah. Da se

to vrieme prikrati, može se iz tudje košnice izrezati stanica, u kojoj se već nahodi kraljičin zametak, pak postaviti u obudovljenu košnicu. Samo tu stanicu treba pokriti pokrovcem, opletениm iz žice, da ju obudovljene pčele neozlede. Kad se mlada kraljica izvali, pčele ju počnu braniti, i tada ju valja pustiti iz onoga zatvora. Obudovljenoj košnici može se i ovako pomoći. Pčelarska je navada držati za svaku potrebu više mladih kraljicah u navlašnoj za to opletenoj krletki (gajbi). Tko dakle ima u spremi kraljicu, neka ju metne sa krletkom u košnicu, pa kad ju pčele obkupe i počnu braniti, neka ju pusti na slobodu, i sve je gotovo. Još nešto o kraljici ili matici.

Kraljica je duša cicle pčelske družine, zato mora vremeno sasvim poginuti onu košnicu, koja ju je izgubila, bilo prigodoni rojenja, oplodjivanja, poradi starosti, il kojega mu drago drugoga uzroka. Da je košnica izgubila kraljicu, poznaje se potom, što u košnici nastane moćan šum, i ako je liepo i toplo vrieme, pčele izlaze iz košnice, pa izvana po njoj i pred njom potekaju razpetimi krilec, kao da nešto išču. To traje samo nekoliko danab. Zdrava košnica moćno zašumi i onda odmah ogluhne, ako u vječer po njoj potrkav il ju otvoris; ako to isto učiniš na košnici, gdje neima kraljice, čuješ nekak podmukao i turoban glas, koji neumukne naglo, nego malo po malo. Na vrataščih nije viditi stražaricah. Na pašu jih malo leti i samo male hrane donose. Od grabežljivica se slabu il skoro nikako nebrane. Obudovljena družina netjera po navadi svojih samacah. Ako joj dadeš jesti, jedva koja i koja hrane okusi. I takovo se košnici nemože pomoći nego na gori navedeni način, ako joj se najve pomogne, da odgoji kraljicu iz svojega il tudjega zaroda, il ako joj se nametne već izrasla kraljica. Ako je pak u košnici premalena družina, onda ju je najbolje sružiti s drugom, većom i jačom. To isto se mora i tada učiniti, kad je kraljica jalova radi starosti, poradi nevremena il naponjedku po-radi bolesti.

(Slijedit će.)

D o p i s i .

S Otoka Krka, u Listopadu 1872.

Gotovo me duša boli, što u obće nevidim u rodoljubah istarskih one živahnosti, kojoi bi se drugdje nadati imao. Mi istarski Hrvati kao da nemarimo za ono, što se okô nas ubija. Hrvatska nam se junacki bori za svoj obstanak, al nam kao da to nikakva života nepruža. S druge strane Slovenija se diže, nu mi kao da nevidimo. Istina, u Istri je veći dio izobraženijih ljudih otudjen svomu rodu, buduć odgojen u duhu talijanskem; al svejedno ima danas već liep broj li onih, koji bi mogli dosta učiniti i za naš slavenski narod. U ove rodoljube spada većim dielom mlađi naraštaj, koji je naro-dni dub crpio iz susjedne Hrvatske, najpače na tamnošnjih školah. A u ove idu opet većinom svećenici. Očevidno je, da su si popovi u Hrvatskoj u ovo njekoliko godinah narodne borbe stekli velikih zasluga. Tamo, počam od slave i dike hrvatskoga naroda — Štrosmajera, pa do prostoga kapelana, sve ti to prednjači u rodoljubiju. A što da kažem o Sloveniji? Ta tamo je skoro jedini zastupnik naprednoga Slovenstva, svećenstvo. Skoro svud je slovenski pop uzoran rodoljub; članom je svojih domorodnih družtvab, drži više slovenskih

novinah, a koliko može podupire i drugče svoju književnost, Zato dok je vrieme, budimo na oprezu, učimo i izobrazujmo a riedko koj, da nebi što i pisao. Ali ako je tako tu i tamo, narod, koji će nam osyešen iz zahvalnosti na grobovih nije žalibože u našoj Istri medj Hrvati. Jesu li možda Slovenci u Istri i Goričkoj u boljih okolnostih, nego li mi Hrvati? Al ipak ni iz daleka nečinimo mi onoga, što čine oni, da obezbiede svoju narodnost. Gdje su nama tolike Čitaonice i družtva, što ih oni tu imadu? Mi Hrvati imademo u Istri jedino svoje glasilo „Naša Sloga“, nu svejedno nepodupiramo ga onako, kao što Slovenci svoje novine. S materijalne strane imat će mislim „Naša Sloga“ dostačne u Istri podpore, al bi joj se htjelo malo više duševne. A u tom ide krivnja našim domorodcem, koji se uztežu ma samo kadkad primit pero u ruke, pa iznašat na vidjelo i liečit rane našega zanemarenoga puka. Ta zašto je štampa? Ta zašto nam devetnaesti viek tako gromito neprestance viće: prosvjeta, prosvjeta! dajte svjetlo!

Na Krku mlađe svećenstvo sve je izključivo narodno, kao i u cijeloj krčkoj biskupiji; al ipak riedki su stupci „Naše Sloge“ u kojih bi koj rodoljub odavle štogod naercao; onda zašto se veli: „na mlađih svjet ostaje?“ Ovud su škole takove, da ni toga imena nezaslužuju; učitelji se neplaćaju (bar mi ovih danah rekoše, da još ove godine većina krčkih učiteljih nije ni novčića primila od svoje i onako neznaće plaće, pa se čuditi nevaljalim školam!); izabiru se svakako občinska zastupstva, izabiru se i zastupnici za porečki sabor, al kako to sve biva? Žalibože riedko je tko štogod o tom pisao. Dođim naši neprijatelji svakin danom sniju, da nas u svoje mreže zapletu; dođim oni iz svega sreća žele, da i nadalje ostanemo glupi i neuki, da tako mogu i nadalje s nami milostivo gospodariti; mi slabo proti tomu nastojimo. Ne primu li se naši rodoljubi svojski posla okô unapredjenja naših oduočnjah — mi propadosmo. Mi smo u Istri dospjeli na ukrajku hrvatskoga naroda, a poznata je istina, da narodi na krajevih dnevnicice propadaju, osobito oni, koji nisu dovoljno izobraženi, kao što nismo mi u Istri. Od kolikih sve stranah prioti našemu ovdje narodu pogibelj, budi prilogom i ova najnovija viest. Čuj hrvatski rode! Magjari nastoje okô toga, da si prisvoje Otoke a osobito Krk!!!

Odkad je ono na Ricci namešten bio predlani magjarski *gouverneur*, uviek vam neka svjetla lica dolaze iz Ricke na Krk, kao tobože, da se lovom zabave. Al kao što doznajem, bit će im i druga svrha. Budući ti nopožvani gosti dolaze česće amo, to se tako upoznaše s mnogimi seljacima, s kojimi hoće, da veoma ljubko govore. K tomu im počeće pripoviedati i o blaženstvu i sreći Ungarije i kako bi oni mogli lahko pod nju spasti. Preporučiše im najme, da učine i podpišu molbeniu, pa da ju pošalju ministarstvu, koje da će ih uslišati, jer da će i Magjari tu stvar sa svoje strane podupirati. O tom osobito občinski zastupnici pripoviedaju. Zanovetali su i oko občeljubljenoga u svojoj župi, Dubašnici, župnika veleč. g. N. I., komu je neki od spomenute gospode kazivao, kako imaju u njih svećenici desetkrat veće dohodke itd., pa da bi se i on toga lahko mogao domoci. Htjeli bi, da postane ovud iz skromnâ i štovanâ svećenika ogavni magjarsko-szijatski korteš! Pustarski sine, nosi se odavle, bjež u svoje puste, pa si tamo snuj svoju mornaricu, a ostavi nam divno naše hrvatsko more, koje s ponosom najveći kralj hrvatski, Krešimir Veliki, vec u XI. vicku ozva: „nostrum mare! naše more!“

Na ovom su si moru stari Hrvati slavu sticcali, na njem su Hrvati pod Visom pobjedu izvojevali, a na njem će oni i u buduće snažno se razvijati. Jadi Magjari, jer se hrvatski Primorci nedadu utjerati u njibov tor, to im so prohtjelo ovih Otokah, da na njih grade svoju veličinu morsku! Slabe vam ovud sreće, jer i prosti Krčanin znade dobro za vaše manovre na Ricci, a od strane svećenstva uvjeravam vas, a bit ćeće se i sami osyjedočili, da med njimi nema ni hrvatskih magjaronab, ni dalmatinskib talijanomanab, no muževah koji čute u svojih žilah junačku hrvatsku krv! Neplašim se ote smiešne igre riečkikh šarenjakah, al svejedno kličem istarskim rodoljubom: *pozor braćo, pozor!* Ajde rodoljubi primite se muževno posla, radite nastoje, žrtvujte se; jer žrtvah se hoće, žrtvah, bez njih se neće narod dicí; njega će nestati. Pokažmo, da smo u svem vredni sinovi onih starih junačkih Hrvatab. Što su nam oni na maču bili, budimo mi na umu

narod, koji će nam osyješen iz zahvalnosti na grobovih lovoroze vience viti.

Iz Labinjšćine.

Vi ste u vašem zadnjem broju spomenuli naše zadnje občinske izbore i u kratko naveli, što misli o tih izborih nekoji talijanski dopisnik u poznatih koparskih novinah. To isto je netko veoma lepo učinio i u *Slovenskom Narodu*, što izlazi u Ljubljani. Iz tih dvih izviesčah može se naš svjet lepo osyjedočiti, kako smo se hvala Bogu počeli i mi ovdje buditi. Al mora ujedna i uviditi, kolike nam se zapreke na put stavljuju, i kako je još jako luhko odvratiti naš puk i od najčvršćih odlukah. Tu će dakle trebati još mnogo truda i muke, dokle nam se narod tako okripi, da se bude htio i umio opirati lažam i himbam svojih protivnikah, koji mu gledaju ne samo jezik izkoreniti, nego i vjeru zatrvi. Ja nebi toga rekao, da nećitam bielo na crnu, kako su već nekojni talijanski pravaci počeli medju svojim narodom uprav bezviersko sijati. Toga radi, tko u takvoj prigodi brani naš jezik i našu narodnost, brani ujedno i vjeru i sveti zakon božji.

Nego to budi uzput rečeno. Što mi još na srdeu leži, jest to, pitati najme labinjskoga talijanskoga dopisnika, što znajuju one njegove besjede, gdje veli, da bi mi tobože hotjeli, da poslavenimo (*slavizzare*) i dušu naših talijanskih u Istri susjedah? Je li ta obtužba na svojem mjestu? Tko će koga da otudji svojemu narodu i jeziku, mi njih, ili oni nas? Nisu li oni ukinuli naše i uveli talijanske škole, te poslali talijansko učitelje i u ona mjesto, gdje neima Talijanom ni traga ni slieda? Pa zašto su to učinili? Ni zašto drugo, nego da nas potalijančo, ako bi to bilo ikad moguće. A gdje su u Istri te škole, u kojih se talijanska djetea slaveno, kao što se naša na svu silu talijance? Ta sad se u tih školah i neuci drugo, kako čujem, nego talijanska gramatika i gramatika i opet gramatika. Dakle, što bi imali škripati volovi, to škriplju kola — ili drugom besjedom, što bi se imali tužiti mi na Talijane, to se tuže oni na nas. A zašto? Zato, što im se nedamo dobrovoljno talijančiti; a tko toga neće taj da jih misli posloveniti! Što će pametan čovjek da reče na ovako bezsramnu besjedu? Ništa, pa neću ni ja, da se o tom dalje pravdam s čovjekom, kojemu su se na taj način možgani u glavi pomiošali.

Al ipak nemogu premučati, gdje se već sad nekomu preporučuje za takov izborni zakon, koji bi imao samo Talijanom vrata u zastupstvo otvarati, a nam jih u obraz zatvoriti. Jer veli, da smo hotjeli imati većinu u viču labinjske Municipije, i to poradi prava, što nam ga daje pogrični zakon izborni, polag kojega da se nu biračišu nalazimo u ogromnoj većini. Dakle, ako je taj zakon pogričan, to ga treba očevidno popraviti. Ali kako? E tako, da mi ostanemo uvjek u manjini, a naši susjedi u većini, akoprem jih ima u občini manje od nas! I pazite dobro, da će vremenom biti o tom govoru i na nekom drugom mjestu, jer se je, ako se spominjate, i pazinski talijanski dopisnik potužio na taj zakon, pa bi reči, kao da se nešto proti njemu snuje. Gdje nepomaže ukidanje naših starih občinah, tu kao da će se gledati, da pomgne izborni zakon. Ako kad i do toga dođe, bit će zanimivo gledati, hoće li se naši liberali alla moda još i na dalje svojim liberalizmom graditi, pak onda, što će na to vlasta reći.

Na koncu, labinjski dopisnik veli, da su gradjani vanjske birače jedva nagevorili, da neizberu ljudib, koji neimaju drugo pred očima, nego da se okoriste občinskim imanjem i da ga razspu (*personae intente unicamente ad una sola meta, quella cioè del manomettere e far loro prò delle pubbliche sostanze.*) Nije li ovo dirati u tudje poštenje? I tim svršujem.

Iz Boljunšćine, dne 20. Oktobra 1872.

Što tisuće i tisuće pozivah i proklicah za svetovnu svrhu nebi učinilo, to moguće učiniti samo vjera Isukrstova. Po izgledu Katoličanah u Kranjskoj, Koruškoj, Goričkoj, Euokolici osnovati očitne procesije k crkvi B. D. M. pod Bolju-

nom, koje bi s pohvalom od presv. Biskupije i potvrđene, a dan 9. ovoga mjeseca zato odlučen od mnogoč. g. plovana boljanskoga, Škendera Zamlića, kômu i ured dekanski zato oblast dade.

Mnogim plovanijam izvan dekanata bi dan i svrha tih procesijah oznanjena, a u dekanatu bijahu pozvani nekoji od rečenoga mnogoč. g. plovana, a nekoji od samogu mnogoč. g. dekana.

Da svi pozvani nedojdoče, to je dobro znano, ali i to se znade, da mnogi i mnogi starci rekoše, da veselijega dneva nedoviziše jošte na svetu. Svrhu tih procesijah je lahko dozvati.

Naš sv. otac Pio IX. je u velikoj stisci, zadnji bogogrđni dogadjaji u Rimu, proganjanje sv. vere i njezinih glasonoša, zadaće mu ljute rane, te zato i naš mili sjedoglavac, vidljivi namjestnik Krstov uvjek i posvuda priporučuje molitvu te molitvu. Nemogosmo ga dakle bolje tješiti, uego da se za njega i za svoju u grešnoj sljepoći zakopanu braću k Materi od milostih, B. D. M. utečemo.

Liepo i veselo za oko, a gauljivo ti je bilo za srdece, kad ti se pod Boljun pogledalo, pa vidilo, kako se stotine i stotine dušicah Krstovih miču iz Boljuna, zatim iz Vranje, Dolnoje-Vasi, Paza, Boruta, Sušnjevice i Brda. Svako stado sa svojim pastirom se skuplja kod crkve M. B. pod Boljun kao odjelki vojske sa svojim vojvodom na bojuš polju. A koji bi vojvoda ovim stadom? — Sveti križ — kao da ti na njem napisano — u ovom znamenju hoćeš predobiti — bi vojvoda svim stadom. A zašto se skupljaju na tom polju? Da se ju-naški bore, al ne bojnim kopljem, već ponižnom i skrušenom molitvom proti neprijateljem sv. Matere Crkve.

Ob desetoj uri ti se dakle skupilo preko 2000 dužab, sv. misu pjevao je velezaslužni i mnogoč. g. župnik u miru, Matej Mužina, a izvrstan govor govorio mnogoč. g. plovani Dolenjovaški, Franjo Blažić.

Po svetoj misi bijahu pjevane litanije lauretanske i za blagoslovom presv. Tjelom, otide puk mirno i pobožno kući, želeć, samo to, da bi njegove pobožne molitve uslišane bile, i govoreć medju sobom: O nek se oživi naša vjera, nek se potvrdi naše ufanje, a uzplamti naša ljubav do Boga, da ne-bismo i mi od neprijatelja bili zapeljani, te sv. vjere izgubili, a duše svoje pogubili.

Milostinja, pobirana za potrebe sv. Matere Crkve, bi oda-slana k presv. Biškupiji, da ju vremenom u Rim pošalje, i sv. otca Pija IX. zaprosi, da nas milostivo blagoslovi.

Ta ljepa svečanost, a najprva u Istri, tako se je mirno i pobožno svršila, da isti protivnici toga tajiti nemogu. Nebijaše ti dakle to politička škupština, nebijaše to tabor, kako ljudi kratkâ uma misliše; nego kršćanski pobožni sastanak, gdje su se Bogu i B. M. najvruc̄e molitve molile, da očuva narod čovječanski od nevierstva, koje nam sa svih strana prieti.

Boljunski kmet.

Franino i Jurina.

Ju. Franino, ča ono neki va rečkoj gažete *Balance* piše, da mi va ovem Primorju nismo Hrvati?

Fr. Da kako, da bi nekem ljudem mlogo draže bilo, da smo Majeri, il Talijani, nego Hrvati!

Ju. Ne, ne, brez svake šale da nismo; il ako smo mi, da nisu bili naši stari!

Fr. Tako ča su onda bili!

Ju. Da Grci, il Latini, jer veli, kad ćemo, da se pečenjom omastimo, da brava najprej zakoljemo, tada da ga oderemo, onda osolimo, na ražanj nataknemo, i najposlje lepo baš na ognju spečemo. A tako da su delali i stari Grci i Latini, pak da poradi toga mi nemoremo bit, nego njihovi potomci.

Fr. E, kad je tako, onda su Rečani pravi Kinezi!

Ju. Kako pak to?

Fr. Evo ovako: Kinezi, kad jedu, v usta stavljaju; kad piju, na nos nagiblju; a eno, i Rečani čine to isto: ča su dakle Rečani?

Ju. A pobonja Kinezi!

Neukû Nauka.

Krumpir proti gnjiloći občuvati.

Ako bi nam krumpir, kojega se ove godine u nas liepa i mnogo dobilo, gojiti počeo, onda ga valja posuti na prah smravljenim živim vapnom. — To preporuča strukovnjak, koj se o valjanosti osvjedočio. — Al prije svega treba paziti, da krumpir nebude ležao na vlažnu i toplu mjestu.

Sunčenica ili Sunkokrat.

Vrli *Gospodarski List*, što izlazi u Zagrebu, svraća i opet pozornost hrvatskih gospodara na ovu jako koristnu bilinu ili rastlinu. On veli, da iz nebrojenih malih cvjetića, što jih ima u velikom cvjetu sunčenice, srču pčele silu meda i voska; iz njezina zrela zrnja da se ožinu ulje, što spodabljiva lanenu ulju, koje se rabi ne samo za slikarstvo, nego može nadomjestiti i najfinije jestivno ulje; za pitanje peradi da neima boljega žita od njega; od same ljenja joj zrna da se dobije najfinije brašno (muka) za pecivo; naposljedku sunčenici debelo stabalje da služi i za gorivo. Sunčenica se može svuda lahko sijati, a najčešće medju krumpirovom. Zato ju i mi preporučamo našim čitateljima u nadi, da će već sad početi razmišljati, odkud će ju i gdje na proljeće sijati.

Različite viesti.

* (Nj. Veličanstvo) je izvolilo odrediti, da se zemaljski sabori imaju sastati 5. tek. mjeseca novembra.

* (Hrvatski sabor), što se bio odgodio do 3. tek. mjeseca odgodjen je sad na neizvjestno vrieme. Hrvatska i ugarska kraljevinska deputacija drže sad svoje nagodbene dogovore.

* (Ovo c. k. namjestništvo) dalo je na znanje, da svi oni, koji žele ići po moru, moraju dokazati svjedočbom do-tičnom uredu (uficiju), da neima tomu 10 godinah, što su im bile kozice i po drugoč ciepane.

* (Občinsko zastupstvo pazinsko) je dne 21. prošloga ok-tobra izabralo za svojega Načelnika g. Josipa Dr. Čeha (Ceha). U občinski odbor su izabrana 3 pazinca i 3 vanjčaka.

* (I u porečkoj su občini) bili odskora občinski izbori, ali od naših da nisu na nje došli nego trojica, akoprem jih ima i u onoj občini pricko polovice! E, ako budemo tako za se marili, onda dakako da nećemo nikad doći do svojih pravica ni u Istri, ni igdje drugdje. Čujemo, da se ima do skora obnoviti občinsko zastupstvo i u Tinjanu, u Žminju i Boljunu. Ufamo se, da će naši tu birači gledati, da si lice osvjetljuju pak izabrati za svoje zastupnike poštene duši i poznate rodoljube.

* (Primorska štedionica u Kraljevici.) Vrli rodoljubi u Kraljevici poslali su ovih danah poziv na sve strane, kojim se domoljubno občinstvo pozivlje na podpis dionicah ustrojiti se imajuće u Kraljevici Primorske štedionice (Sparkasse, cassa di risparmio). Da se i manje imućni ljudi uzmognu vremenom okoristiti ovim novčanim zavodom odlučiše, da svaki, koji bi jednu ili više dionicah (akecijah) htio upisati, ima se prijaviti kod mjestnoga občinskoga ureda u Kraljevici danah 1. 2. 3. Studena (novembra) t. g.

U ime svake pojedine dionice podpisuje se 25 for., a kad bude podpisano 30.000 for., zatvoriti će se upisivanje, izposlovat će se od nadležne vlasti odobrenje pravilih i preduzeti izbor ravnateljstva.

Držimo za suvišno dokazivati korist ovoga rodoljubnoga podhvata, to za dionicare to za občinstvo; dosta budu napo-

menut korist, koju su iz upravo ovakova poduzeća vukli dioničari u Zagrebu, Varaždinu i još manjih mjesti u našoj domovini. Na pr. zagrebačke dionice po 100 for. davaju sada korist od preko 70 for. kamatah na godinu, pak jih nemožeš sada dobiti izpod 800 for. i više!!

Što se pako tiče koristi, koju će iz te štedionice imati naše pučanstvo u Primorju i obližnjih Otočih, paće i ciejoj županiji riečkoj, imamo opaziti, da u ciejoj toj županiji, žaliboze ni jedna još takova štedionica neobstoji, do jedino riečke, koja i onako nije od nikakove koristi našemu narodu, dočim, kako znamo, rado prima na tisuće i tuseće hrvatskih novaca (pripovjeda se da su naši ljudi uložili u nju preko 400.000 for.), po 5% kamatah na godinu, a riedko kada će pružiti kakav zajam našemu puku za izbaviti ga iz momen-tane neprilike, nego glavnice svoje mal ne i izključivo Riečanom dava.

Buduć se, kako nam iz Primorja pišu, već prvi mah preko 17000 for. upisalo, nemožemo zadosta našemu puku preporučati, da se popašći, ter na ustanovljene dneve čim više dionicah podpiše, za da se poslije nebudu kajali mnogi, kao sada nekoji, koji zamudiše vrieme, pa nepodpisane dionice na senjsko brdarsko društvo, od kojega su dionice od 100 for. na 120 for. skočile. Zato složno braćo na posao!

* (Kozice u Trstu.) Već je ovo prieko godine danah, što se u Trstu kozice povlače, te biesne kad više kad manje. U to doba se je od njih razbolilo 4237, a umrlo 795 osobah.

Nego hvala Bogu kao da misle jenjati, jer ima svaki dan sve to manje slučajah, akoprem još i sad od njih leži 124 osobah. Kako se čita, odskora su se, žaliboze, i u Kopru pojavile.

* (Govedja bolest) u gubcu i na parkljih pojavi se i u tršćanskoj okolici. Ta se je bolest dovrila iz Ugarske u Hrvatsku, u Štajersku i evo ča u ovo naše Primorje. Zato je e. k. Namjestništvo zabranilo preganjanje rogate živine iz ove u susjedne okolice, kao takodjer unašenje pjezina mesa, kože itd. Povrh toga negdje u Istri vladaju i boginje ili kozice među ovcama jur od lanjske zime, pa je zato zemaljski kranjski odbor preporučao kranjskim ovčarom, goniti zimis svoja stada na pašu u Istru.

* (U Budimu) je buknuo kratej ili kolera na grdan način. Veći dio od onih, koji razbole, i umru, I u Galiciji već od nekoliko vremena ta pošast svjet skončuje.

* (M. Č. g. I. Zamarin), Izolski župnik, bi opet izabran za zemaljskoga zastupnika u porečki sabor.

* (M. Č. g. M. Mužina), Vranjski župnik u miru, bi odlikovan od Nj. Veličanstva zaslужnim križem.

* (Iz Italije) dolaze žalostni glasi, da su tamo povodnje na više mjestih veliku škodu učinile.

Kretanje austrijanskih brodova

od 16. do 31. Octobra.

Dojadrili u — iz

Trst: *Fidente*, Kardifa. — *Marietta*, Siro. — *Cristoforo Romano*, Enosa. — *Puolo Ales*. — *Fabio Smirno*. — *Carla Mlech*. — *Due Cognati*, Odese.

Aleksandrija: *Vljo*, Giuseppe Antonio, Kardifa. — *Nuovo Ciriacu*, Chrcro, Trsta. — *Gior-dana*, Grimsbja. — *Inričito*, Alm, Antonia, Njukastla. — *Urania*, Marsiljo. — *Athona*, Njujorka.

Bordò: *Cejetidjan*, Elena, Alessandra, Trsta.

Buenos Ayres: *Platu*, Rio Janeira. — *Soko*, Marsiljo.

Carigrad: *Armonia*, Ales. — *Sugittario*, Anversa. — *Dion*, Napulja. — *Norma*, Rodosto.

Cet: *Alie Fighe*, Arion, Trsta.

Dublin: *Lopoldina Bauer*, Njujorka.

Falmut: *Sloboda*, Smirne.

Filadelstu: *Angelico*, Liverpula.

Flesingu: *Costante*, Karloforta.

Galac: *Sela*, Liverpula.

Glasgov: *Iri*, Kuba.

Glučester: *Hunnus*, Ibrajle.

Kaljari: *Puce P.*, Brdansko za Londru — *Giu-sto dell'Argento*, Mesino.

Kardif: *Sonsone*, *Urau*, Dunkerka. — *Mimi P.*, Londra. — *Paulina*, Glučestra. — *Jona*, Vaterforta.

Kvintostov: *Gjurko*, Ezin, Mimi, *Libertas*, *Caro-tina Premuda*, Njujorka. — *Orfia*, Filadelsije.

Kork: *Jupiter*, Njujorka. — *Grad Zagreb*, O-dese.

Maltu: *Rice*, Terzo, Marjupolja. — *Curnan*, Taganrok.

Marsilju: *Vuk*, Taganroka, *Sara*, Lemnos, Trsta. — *Grazia Dio*, Burgas.

Mletke: *Fiumano*, Cipra. — *Ruben*, Nikolajeva.

Njujork: *Martin*, Korka. — *Dio Fili*, Anverso.

Njuport: *Patrizio P.*, Glasgova.

Plimut: *Unione*, Bahio.

Odesu: *Max*, Ljubzni, Sestri, Marsijo. — *Rachel*, Korsundo. — *Maria*, Trsta.

Ročester: *Drago G.*, Londre.

Sild: *Marina Amburga* — *Antonio*, *Luca*, Londre. — *Fanny*, Lina. — *Eror*, *Figlio*, An-verse.

Teksel: *Sibilla*, Tangaroka. — *Ann*, Odese.

Odjadrili iz — u

Trsta: *Frane P.*, *Osvetitelj*, Alessandro B. Cot.

Algira: *Adelina*, Sonj.

Androsana: *Diva S.*, Trst.

Anverse: *Enrica*, Njukasti.

Barlete: *Veneto*, Falmut.

Brdjanske: *Bukar*, Ingl.

Bristol: *Len*, Njujork.

Carligrada: *Mary Bund*, *Elce*, *Juno*, *Tri Brata*,

Adamo, *Petroslava*, *Lamuk*, *Matusalem*, *Elisa*

S. Columbus, *Duo Sorelle*, *Germano Antonio*,

Camilla, *Zio Giorgio*, *Nicolò Despot*, *Cuet*,

Kork. — *Grad Kurikowac*, *Nerea*, *Rimedio*,

Teleki, *Sulinn.* — *Ljubzni Prvi*, *Riccardo*,

Favorito, *Melhiore*, *Elena D.*, *Libuka*, *G.*

Giantonio, *Srećan*, Margilju. — *Amata P.*, *Vesta*, *Stef. Kovačević*, *Ciasni*, *Nadir*, *Shan-derberg*, *Diva*, *Pinus*, *Alessandro*, *Gino*, *Mila F.*, *Azov*. — *Nimrod*, Londru — *Car-lo R.*, *Dumica*, *Ero*, *Unione*, *Kopernik*, *Libero Andrić*, *Maria R.*, *Pasquatinu Ro-mano*, *Odesu*. — *Giovannino*, *Civitavecchie*. — *Drusus*, Anversu. — *Figlia Penelope*, Trst. — *Egeo*, Enos.

Dunkerka: *Maria Fanny*, Njujork.

Falmut: *Proteo Hul*. — *Anna M.*, Ekster. — *Trident*, Glasgov.

Glasgova: *Mila*, Marsilju.

Galaca: *Cain*, Londru.

Kardifa: *Triade*, Singapur. — *Pierino*, Trst. — *Sem*, *Eva*, Sira. — *Anna S.*, Ales. — *Nuova Artura*, Trst.

Karloforta: *Giorgio*, Anversa.

Limerika: *Ruth*, Kardif.

Lisbone: *Pavilla*, Njujork.

Liverpula: *Elios*, Njujork.

Londre: *Peleg*, Rangun. — *Peti Dubrovacki*, Nev Orleans.

Njukastla: *Casimiro*, *Giorgia*, Mletke. — *Sinai*, Lošinj, Majus, Carigr. — *Marino*, Ales.

Njujorka: *Anna*, Falmut.

Njuporta: *Carlo Borromeo*, Mletke.

Plimuta: *Ann*, Amsterdam. — *Gravosa*, Leit.

Rio Janeira: *Olivio*, Santos.

Smirne: *Catterian*, Trst.

Truna: *Barone Eotvös*, Ales.

Tek Novaca

polag Borse u Trstu od 16 — 30 Oktobra 1872.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	—
Carski dukati (cekini)	5.23	5.22	5.22	5.22	—	5.21	5.17	5.14	5.14	5.14	5.14	—	5.14	5.14	5.14	—
Napoleoni	8.74	8.78	8.78	8.74	—	8.75	8.74	8.69	8.69	8.69	8.69	—	8.69	8.69	8.69	—
Lire Ingleske	11.03	11.05	10.96	—	—	11.—	10.98	10.98	10.98	10.98	10.98	—	10.98	10.98	10.98	—
Srebro prid (aggio)	107.85	107.85	107.50	107.50	—	107.50	107.15	107.15	107.15	107.15	107.15	—	107.15	107.15	107.15	—

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Karabaić.

Tisk. Sinovi K. Amati.